

Національна безпека

УДК 316.4

Табун Неля Федорівна

викладач спецдисциплін вищої категорії

Волинський коледж

Національного університету харчових технологій

Табун Неля Федоровна

преподаватель спецдисциплин высшей категории

Волынский колледж

Национального университета пищевых технологий

Tabun Nelia

Lecturer in the Higher Disciplines

Volyn College

National University of Food Technology

МОЛОДІЖНЕ СЕРЕДОВИЩЕ І СОЦІАЛЬНІ НЕБЕЗПЕКИ
МОЛОДЕЖНАЯ СРЕДА И СОЦИАЛЬНЫЕ ОПАСНОСТИ
YOUTH ENVIRONMENT AND SOCIAL HAZARDS

Анотація. У статті проаналізовано динаміку поширення соціальних небезпек у молодіжному середовищі. Проведено аналіз даних опитування студентів ВоК НУХТ щодо тютюнопаління, вживання спиртних напоїв, легких наркотичних речовин та кількості сексуальних партнерів. Досліджені шляхи зараження ВІЛ-інфекцією, венеричними та іншими соціальними хворобами. Коротко охарактеризовано вплив куріння, алкоголю, наркотиків, негативних факторів соціальних хвороб на людину.

Ключові слова: Молодіжне середовище, соціальні небезпеки, алкоголізм, тютюнопаління, наркотики, негативний вплив.

Аннотация. В статье проанализирована динамика распространения социальных опасностей в молодежной среде. Проведен анализ данных опроса студентов ВоК НУХТ относительно табакокурения, употребления спиртных напитков, легких наркотических веществ и количества сексуальных партнеров. Исследованы пути заражения ВИЧ-инфекцией, венерическими и другими социальными болезнями. Кратко охарактеризованы влияние курения, алкоголя, наркотиков, негативных факторов социальных болезней на человека.

Ключевые слова: Молодежная среда, социальные опасности, алкоголизм, табакокурение, наркотики, негативное влияние.

Summary. The article provides analysis of social dangers in the youth environment. The analysis of the data received from VOC NUFT students about smoking, consume of alcoholic beverages, light drugs and the number of sexual partners was conducted. The ways of transmission of HIV infection, sexually transmitted and other social diseases have been investigated. The effects of smoking, alcohol, drugs, negative factors of social diseases on a person are briefly described.

Key words: youth environment, social dangers, alcoholism, smoking, drugs, negative influence.

Постановка проблеми. Молодь найбільш схильна до впливу різноманітних факторів зовнішнього соціального середовища. Особливе занепокоєння викликає стан здоров'я молоді. Протягом останніх років набули значного поширення інфекції, що передаються статевим шляхом, залишається високим показник виявлення онкогінекологічної патології, викликаній низьким рівнем інформованості населення про здоровий спосіб життя та необхідність регулярних профілактичних оглядів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Американський вчений Роббінс доводить, що визначальну роль у формуванні системи здоров'я відіграє все ж таки спосіб життя, І.І. Хожило досліджує функціонування державної системи запобіжних заходів щодо виникнення та розвитку соціально-небезпечних хвороб. Пальян З. О., Капляр І. Ю. статистично досліджують поширення епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні. В. М. Оржеховська, Л. І. Габара розглядають сутність репродуктивного здоров'я, чинники ризику його погіршення.

Мета даної роботи полягає у розширенні знань щодо соціальних небезпек, аналізі їх поширення у студентському середовищі та наданні пропозицій щодо шляхів зменшення негативних факторів впливу на молодь.

Виклад основного матеріалу. Зловживання алкоголем є однією з актуальних проблем нашої країни. Широка продаж і реклама алкогольних напоїв, соціальна, економічна і психологічна напруженість, неорганізованість дозвілля та відпочинку сприяють алкоголізації населення, включаючи студентство.

Негативний вплив алкоголю на організм і системи організму:

1. Серцево-судинна система. Інсульт.
2. Стравохід. Запалення слизової, печія, рак стравоходу.
3. Шлунок. Запалення слизової, пригнічення утворення слизі, злуцнення епітеліальних клітин, виникнення крововиливів, хронічний алкогольний гастрит, рак шлунка.
4. Печінка. Порушення жирового та білкового обміну в клітинах печінки, вироблення в ній біологічно активних з'єднань, порушення імунної системи, цироз, рак печінки.
5. Підшлункова залоза. Зменшується вироблення кишкових ферментів, зниження інсуліну, вторинний цукровий діабет, панкреатит, рак підшлункової залози.

6. Кишківник. Зменшення всмоктування амінокислот, глюкози, води, мінеральних солей, вітамінів; порушується склад бактеріальної флори; понос; виснаження.

7. Нирки. Руйнується епітелій, вивідна система працює неправильно.

8. Психічні захворювання. Це галюцинації, оніміння частин тіла, судоми м'язів, зникнення інтересу до життя, порушення сну, психози.

9. Статева діяльність та здатність до запліднення, алкогольний плід.

10. М'язи та шкіра. Розвиваються шкірні захворювання, м'язова дистрофія;

11. Передчасна старість, травматизм, інвалідність, кримінальна поведінка, смерть. Тривалість життя осіб, схильних до пияцтва, на 15-20 років коротше середньої статистичної.

Тютюнокуріння - сучасна проблема людства. Негативний вплив тютюну на організм людини:

1. Дихальні шляхи. Дратується слизова оболонка гортані, бронхів, альвеол; порушується будова клітин; хронічний бронхіт, вода в легенях, рак легень.

2. Шлунок. Подразнення слизової, гастрит, виразка.

3. Серцево-судинні захворювання. Гіпертонія, стенокардія, інфаркт міокарда.

4. Отруєння нікотинном.

5. Внутрішньоутробний розвиток плоду. Кисневе голодування, недолік маси, затримка розвитку, відставання фізичних розмірів, руйнування нервової системи плоду, вроджені каліцтва, загибель плоду, смертність новонароджених.

6. Безпліддя. Порушення менструального циклу, скорочення тривалості дітородного циклу, імпотенція.

Проблема вживання наркотиків актуальна практично для підлітків та молоді всієї України. Негативний вплив наркотиків на організм людини:

1. Нервова система. Зміна настрою, психічного тону, з'являється почуття легкості, звільнення від проблем.
2. Отруєння організму. Поразка внутрішніх органів, нервової системи, головного мозку, серцева та печінкова недостатність.
3. Психічні розлади. Деградація особистості, втрата працездатності, інвалідність.
4. Смерть. Зараження крові, тромбоз судин, СНІД, гепатит В, передозування, нещасні випадки в стані сп'яніння, самогубство.
5. Духовне руйнування. Байдужість, спустошеність, дивна поведінка, злочинність.

Шкідливим чинником, який впливає на здоров'я молоді, є інфекції, що передаються статевим шляхом. Негативний вплив венеричних хвороб на організм людини:

1. Повторне зараження.
2. Запальні захворювання органів малого таза.
3. Безпліддя, імпотенція.
4. Не виношування вагітності.
5. Внутрішньоутробні інфекції та вади розвитку плоду, дитяча смертність.
6. Ризик інфікування ВІЛ/ СНІДом, гепатитом В та С.
7. Ризик розвитку раку шийки матки.
8. Лікування тільки медикаментозне.

ВІЛ/СНІД – це також інфекційне захворювання, яке передається статевим, парентерально та вертикально і має негативний вплив на організм людини:

1. Низька дія імунної системи.
2. Існування прихованого періоду.
3. Зараження плоду та новонародженої дитини

4. Високі концентрації вірусу в крові, спермі, секреті піхви, материнському молоці.

5. Причиною смерті можуть бути інші інфекції, з якими ослаблений ВІЛ-інфекцією організм не в змозі боротися.

6. Загроза не тільки окремим особам, а навіть існуванню людського роду.

Розгортання в Україні епідемії свідчить, що профілактична робота є недостатньою й потребує ретельного вивчення. Для оцінки стану соціальних небезпек у молодіжному середовищі було проведено дослідження на основі опитування студентів ВоК НУХТ щодо тютюнокуріння, вживання ними спиртних напоїв, легких наркотичних речовин та кількості сексуальних партнерів.

Таблиця 1

**Дані опитування студентів ВоК НУХТ щодо тютюнопаління,
вживання спиртних напоїв та легких наркотичних речовин**

Номер групи	Кількість учнів	Кількість тих, що курять	Кількість тих, що вживали спиртні напої	Кількість тих, що вживали легкі наркотичні речовини
45	28	1	25	0
48	36	10	33	0
26	16	3	15	0
55	28	2	27	7
47	19	2	19	0
3	27	4	27	0
67	23	10	22	0
15	33	2	31	1
58	30	4	30	1
46	36	5	36	0
9	26	6	26	6
16	21	10	21	7
26	22	2	22	2

23	27	7	25	0
54	30	7	27	5
56	29	6	29	2
42	17	6	13	1
30	30	15	28	1
28	24	5	24	0
38	19	7	19	3
Всього по групах	521	114	499	36

В таблиці 1 наведені дані опитування студентів ВоК НУХТ щодо тютюнопаління, вживання спиртних напоїв та легких наркотичних речовин. Кількість тих що курять становить 114 студентів від 521. Кількість тих що вживали спиртні напої становить 499 від 521 студентів. Кількість тих що вживали легкі наркотичні речовини становить 36 від 521 студентів.

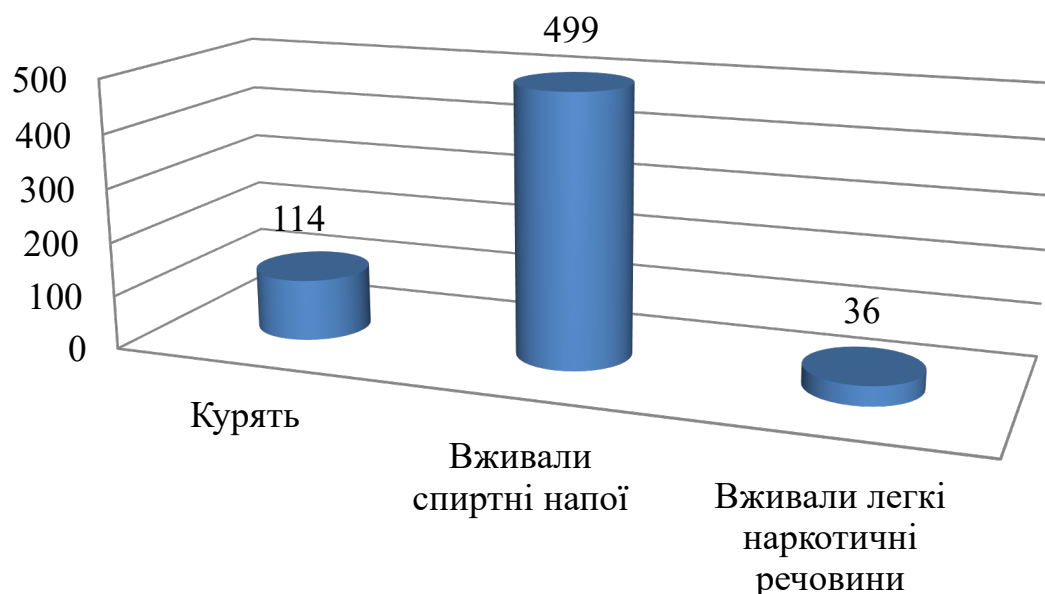

Рис. 1. Кількість студентів, які курять, вживали спиртні напої чи легкі наркотичні речовини

На рисунку 1 зображено кількість студентів, які курять, вживали спиртні напої чи наркотичні речовини, і ми бачимо, що досить багато студентів вживали спиртні напої у молодому віці.

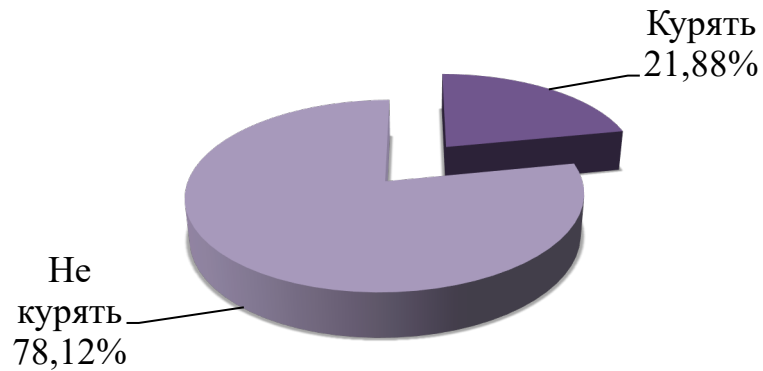

Рис. 2. Співвідношення студентів – курців та некурців

Ця діаграма показує, що зі 100% - 78,12% не курять, а 21,88% курять. Значну частину із 21,88% є дівчата, і, на жаль, з кожним роком цей % збільшується. Це є негативний факт, адже має дуже шкідливий вплив на материнство.

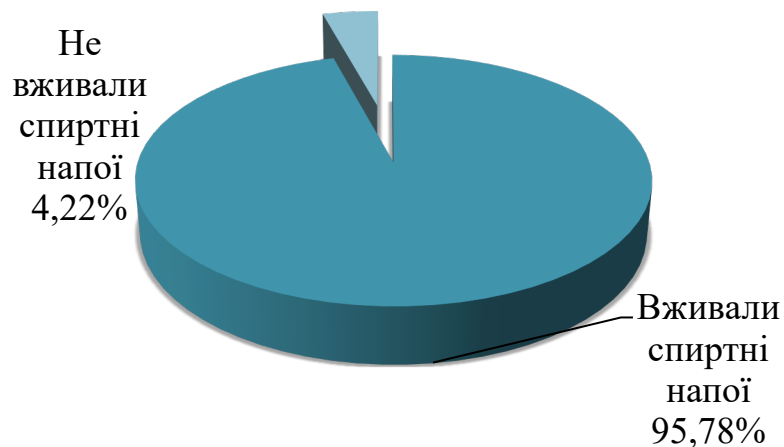

Рис. 3. Співвідношення студентів щодо вживання алкогольних напоїв

З рисунка 3 видно, що зі 100% студентів ВоК НУХТ лише 4,22% - не вживали спиртних напоїв, натомість 95,78% - вживали. Дані показники є дуже негативними і підтверджують актуальність проблеми вживання алкоголю молоддю України.

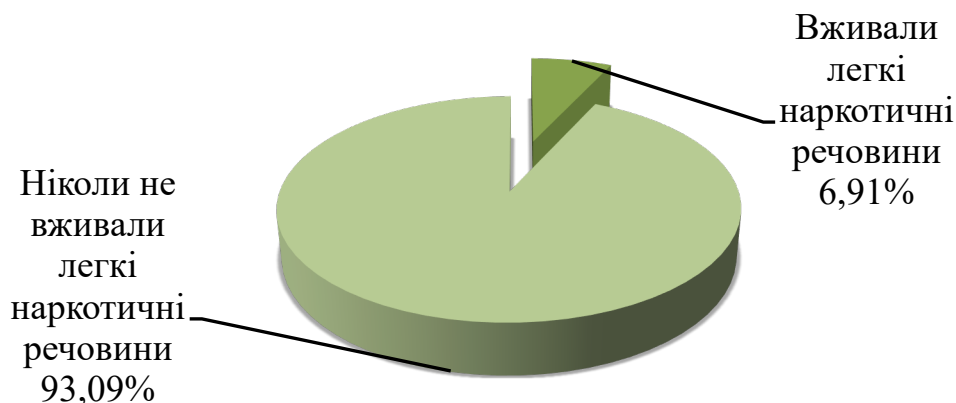

Рис. 4. Співвідношення студентів щодо вживання легких наркотичних речовин

З рисунка 4 видно, що зі 100% опитуваних студентів ВоК НУХТ 6,91% - вже вживали легкі наркотичні речовини, а 93,09% - ніколи не вживали легкі наркотичні речовини. Дані показники є негативними, тому потребують підвищення уваги.

В таблиці 2 приведені дані опитування студентів ВоК НУХТ щодо кількості сексуальних партнерів.

Таблиця 2

Дані опитування студентів ВоК НУХТ щодо кількості сексуальних партнерів

Номер групи	Кількість студентів				
	0 партнерів	1 партнер	2 партнери	3 партнери	більше 3 партнерів
16	11	5	2	0	2
20	17	4	0	0	2
38	5	9	5	0	0
55	3	7	3	1	2
Всього	36	25	10	1	6

З рисунка 5 видно, що зі 78 студентів 36 студентів не мали жодного партнера, 25 студентів мали 1 партнера, 10 студентів мали по 2 партнери, 1 студент мав 3 партнери і 6 студентів мали більше як 3 партнери. На основі

цих даних можна зробити висновок, що все ж значна частина студентів (46%) не мала ще статевих відносин, або мала з одним сексуальним партнером (32%). Ці дані є позитивними, тому що зменшують показники соціальних хвороб серед молоді.

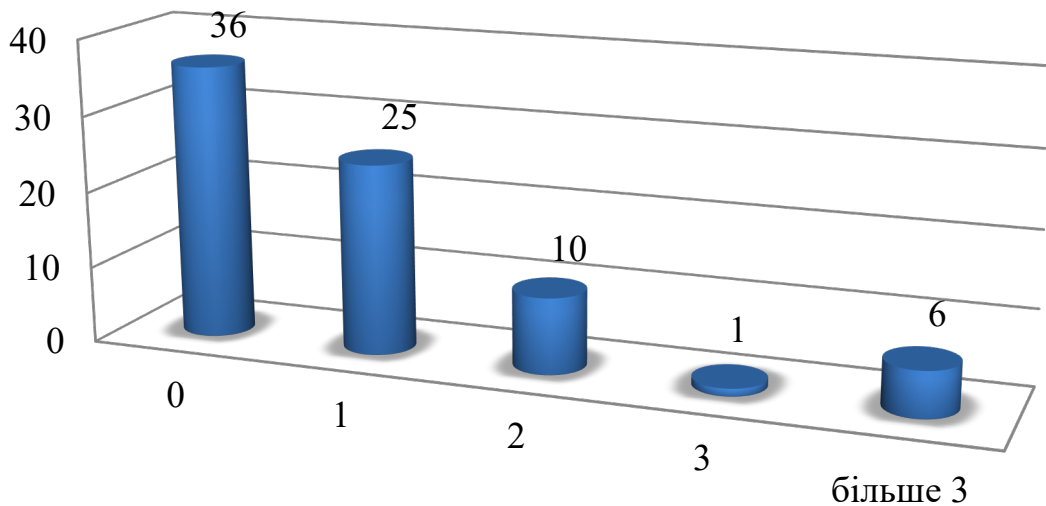

Рис. 5. Кількість студентів щодо числа сексуальних партнерів

Висновки. Молодь, яка ще не має життєвого досвіду, не усвідомлює шкоди наркотичного, токсичного, алкогольно-нікотинного отруєння організму і психіки, раннього статевих життя, збільшення кількості статевих партнерів. До реалізації здорового способу життя молоді необхідно залучати наркологів, венерологів, гінекологів, психотерапевтів, психологів, юристів, які повинні наочно, за допомогою демонстрації відеофільмів, або зустрічей з хворими підтверджувати негативний вплив соціальних небезпек.

Під час проведення навчальних занять доцільно використовувати сюжетно-рольові ігри, тренінги, дискусії, брейн-ринги, круглі столи, а також демонстраційні матеріали.

Батьківські збори мають бути тематичними, на яких більшість часу має виділятися питанням попередження наркоманії, ВІЛ/СНІДу, алкоголізму, безпечної сексуальної поведінки, репродуктивного здоров'я

людини. Важливо наголошувати батькам, що найбільша цінність людини – це її здоров'я і здоров'я її дітей, про яке повинні дбати перш за все батьки.

Методами профілактики також можуть бути вистави в драмтеатрах, виступи рок-груп, танцювальних груп, виконавців сучасної естрадної пісні, а також проведення нічних тематичних дискотек.

В навчальних закладах необхідно проводити дослідницькі заходи (опитування, анкетування, тестування), виставки плакатів, малюнків, карикатур та зустрічі з колишніми наркоманами чи людьми «групи ризику», а також школи статевих відносин.

Вивчаючи соціальні небезпеки в молодіжному середовищі, було з'ясовано, що в студентському віці досить поширені вживання алкогольних напоїв, наркотиків, куріння та можливість отримання небезпечних хвороб. На основі проведеного дослідження можна зробити висновок про необхідність і важливість подальшої освітньої політики з питань соціальних небезпек для студентів і молоді України загалом.

Література

1. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» № 2998-XII від 05.02.1993 / Верховна Рада України. – Офіц. вид.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової соціальної програми "Молодь України" на 2009-2015 роки» № 41 від 28.01.2009 – Офіц. вид.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення про центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді» № 148 від 15.02.2006 – Офіц. вид.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення про центр ресоціалізації наркозалежної молоді» № 979 від 16.09.2009 – Офіц. вид.

5. Лапін В. М. Безпека життєдіяльності людини. Навч. посіб. — 6-те вид., перероб. і доп. / В.М. Лапін. К.: Знання, 2007. 332 с.
6. Миценко І. М. Забезпечення життєдіяльності людини в навколишньому середовищі: Навч. посіб. для студ. вузів / І. М. Миценко. Кіровоград, 1998. 295 с.
7. Оржеховська В. М. Збереження репродуктивного здоров'я неповнолітніх. Навчально-методичний посібник / В.М. Оржеховська, Л.І. Габара. Тернопіль: Астон, 2005. 132 с.